

28.03.2024

14 §

Elintarvikelain 56 §:n ja 59 §:n mukaisen päätöksen antaminen Eastern Foods Helsinki Oy:lle elintarvikkeita koskevasta kiellosta ja elintarvikkeiden hävittämisestä

HEL 2024-003368 T 11 02 00

Päätös

Toimija

Eastern Foods Helsinki Oy, Graniittitie 3 C 58, 00710 Helsinki
y-tunnus 3370601-8

Elintarvikehuoneisto

Myymälä Al-Fateh Market Pihlajamäki, Graniittitie 1 C, 00710 Helsinki

Elintarviketurvallisuusyksikön päällikön ratkaisu

Päätös koskee Eastern Foods Helsinki Oy:n myymälässä (Graniittitie 1 C, 00710 Helsinki) olevia pakastettuja raakoja lihoja (vuohi ja kana), joista puuttuu pakkausmerkinnät.

Elintarviketurvallisuusyksikön päällikkö kieltää kyseisen elintarvikkeen kaupanpidon ja muun luovutuksen. Koska elintarviketta ei voida muuttaa määräysten mukaiseksi, elintarviketurvallisuusyksikön päällikkö määrää lisäksi elintarvikkeet hävitettäväksi tai käytettäväksi muuhun tarkoitukseen kuin elintarvikkeeksi.

Toimenpiteet tulee tehdä viranomaisvalvonnassa ja niissä on noudatettava sivutuoteasetuksen (EY) N:o 1069/2009 vaatimuksia.

Määräaika

Eastern Foods Helsinki Oy:n tulee ilmoittaa kirjallisesti 17.4.2024 mennessä ympäristöpalveluihin, mihin toimenpiteisiin yritys ryhtyy kyseisten tuotteiden suhteen. Toimenpiteet on tehtävä viranomaisvalvonnassa ja niihin liittyvistä yksityiskohdista on sovittava erikseen ympäristöpalveluiden kanssa.

Täytäntöönpano

Päätös tulee voimaan välittömästi ja päätöstä on noudatettava ennen kuin se on saanut lainvoiman tai ennen kuin oikaisuvaatimusta on käsitelty, jollei oikaisuvaatimuksen käsittelevä viranomainen toisin määrää.

28.03.2024

Asiaan liittyvät taustatiedot

Ympäristöpalveluiden toimesta tehtiin tarkastus myymälään 26.2.2024 (Liite 1 Tarkastuskertomus). Tarkastuksella havaittiin, että pakastetuista raa'oista lihoista (vuohi ja kana) puuttuivat suomen- ja ruotsinkieliset pakkausmerkinnät.

Eastern Foods Helsinki Oy:llä on vähittäismyymälä, joka sijaitsee osoitteessa Graniittitie 1 C, 00710 Helsinki. Tarkastuksella 26.2.2024 huomattiin, että myymälän kuitissa on yrityksen Eastern Foods Helsinki Oy:n y-tunnus. Toimija kertoi myöhemmin, että myymälässä toimii vielä Ghamgolia Group. Molemmissa yrityksissä on sama vastuutaho. Toimija teki ympäristöpalveluihin ilmoituksen y-tunnuksen muuttumisesta 5.3.2024.

Lihapakkauksia on yhteensä 60 kpl, joista 52 kpl vuohia sekä 8 kpl kanaa. Lihat olivat läpinäkyvissä pusseissa, joissa ei ollut mitään merkinlöjä. Läpinäkyvät pussit painoivat arviolta 1–1,5 kg. Havaittujen epäkohtien vuoksi viranhaltija päätti 26.2.2024 asettaa elintarvikkeet väliaikaiseen käyttö- ja luovutuskieltoon. Päätös tehtiin elintarvikelain 64 §:n mukaisena kiiretoimenpiteenä (Liite 2 ja 3). Elintarvikkeet luetteloidiin päätökseen. Väliaikainen käyttö- ja luovutuskielto on voimassa, kunnes elintarvikevalvontaviranomainen (elintarviketurvallisuusyksikön päällikkö) antaa asiassa lopullisen ratkaisunsa.

Tarkastuksen jälkeen selvitettiin, miten lihat on pakattu ja mistä ne ovat tulleet. Suomen LaatuLiha Oy on lähettänyt vuohen lihaa vähittäismyymälään tuoreena ja paloitetuna. Liha on pakattu pusseihin myymälässä toimijan mukaan. Myymälässä ei ole asianmukaista erillistä vesipisteellä varustettua tilaa raa'an lihan pakkaamiselle. Cemet Oy/Elatukku on lähettänyt kanan lihaa vähittäismyymälään tuoreena ja paketeissa. Toimijan mukaan kanan liha pakattiin läpinäkyviin muovipusseihin myymälässä, koska osa paketeista oli hajonnut.

Kuuleminen

Toimijaa on kuultu elintarvikelain (297/2021) 56 ja 59 §:n mukaisesta päätöksestä 11.3.2024 päivätyllä kirjeellä ja annettu mahdollisuus antaa vastineensa 26.3.2024 mennessä (Liite 4). Toimija on antanut vastineen määräaikaan mennessä. Vastineessaan toimija myöntää, että liha on pakattu tilassa, jossa ei ole vesipistettä. Vastineen mukaan liha on tilattu hyväntekeväisyystapahtumaa varten, eikä sitä ole ollut tarkoitus myydä kaupan asiakkaille. Lisäksi toimija pyytää mahdollisuutta myydä liha lemmikkieläinten ruoaksi, jotta se ei menisi hukkaan (Liite 5).

28.03.2024

Päätöksen perustelut

Elintarvikelain (297/2021) 64 §:n mukaan kiireellisissä tapauksissa elintarvikevalvontatehtäviä suorittava kunnan viranhaltija, jolle ei ole siirretty toimivaltaa hallinnollisten pakkokeinojen käyttöön 27 §:n 3 momentin mukaisesti, on oikeutettu ryhtymään 55, 56, 58 ja 59 §:ssä tarkoitettuihin hallinnollisiin pakkokeinoihin. Viranhaltijan tämän pykälän nojalla tekemä päätös on viipymättä saatettava kunnan valvontaviranomaisen käsiteltäväksi.

Elintarvikelain 56 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomainen voi kieltää elintarvikkeen alkutuotannon, valmistuksen, sisämarkkinakaupan, viennin, tukkukaupan ja muun jakelun, tarjoilun ja muun luovutuksen sekä käytön elintarvikkeen valmistuksessa, jos elintarvike tai siitä annetut tiedot, alkutuotantopaikka tai elintarvikehuoneisto tai siellä harjoitettava elintarviketoiminta on sellaista, että se aiheuttaa tai sen voidaan perustellusta syystä epäillä aiheuttavan vakavaa vaaraa ihmisen terveydelle tai vaaraa sellaisen elintarvikesäännösten vastaisuuden takia, jota ei voida poistaa.

Elintarvikelain 56 §:n 3 momentin mukaan kieltä voidaan määrätä väliaikaiseksi asian selvittämisen tai epäkohdan korjaamisen ajaksi. Väliaikainen kieltä on voimassa, kunnes valvontaviranomainen antaa asiassa lopullisen ratkaisunsa. Valvontaviranomaisen tulee omalta osaltaan huolehtia siitä, että asiassa tarvittavat selvitykset tehdään viivytyksettä.

Elintarvikelain 59 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomainen päättää, mihin tarkoitukseen elintarvikesäännösten vastaista elintarviketta voidaan käyttää tai mihin tarkoitukseen se voidaan luovuttaa, jos elintarviketta ei voi muuttaa määräysten mukaiseksi.

Elintarvikelain 59 §:n 2 momentin mukaan valvontaviranomaisen on määrättävä elintarvike hävitettäväksi, jos sen käyttö ei ole mahdollista tai jos terveydelliset syyt tai elintarvikesäännökset sitä edellyttävät.

Elintarvikelain 78 §:n mukaan elintarvikelain 9 luvussa tarkoitettu muussa kuin 67 §:ssä tarkoitettu elintarvikevalvonnan seuraamusmaksua koskevassa päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava ennen kuin se on saanut lainvoiman tai ennen kuin oikeasuvaatimusta on käsitelty, jollei valitusviranomainen tai vastaavasti oikeasuvaatimuksen käsittelevä viranomainen toisin määrää.

Elintarvikelain 6 §:n mukaan elintarvikealan toimijan on huolehdittava toiminnassaan siitä, että elintarvikkeet ovat kemiallisilta, fysikaalisilta, mikrobiologisilta ja terveydellisiltä ominaisuuksiltaan sellaisia, että ne ovat ihmisravinnoksi soveltuvia eivätkä aiheuta vaaraa ihmisen tervey-

28.03.2024

delle. Toimijan on huolehdittava myös siitä, että elintarvikkeet tai niistä annettavat tiedot eivät johda kuluttajaa harhaan.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1169/2011 8 artiklan 1 kohdan mukaan kuluttajille 8 artiklan 1 kohdan elintarviketiedoista on vastuussa toimija, jonka nimellä tai toiminimellä elintarvikkeita pidetään kaupan. Asetuksen 8 artiklan 7 kohdan mukaan pakolliset tiedot esitetään pakkauksessa tai siihen kiinnitetyssä etiketissä taikka elintarviketta koskevissa kaupallisissa asiakirjoissa.

Asetuksen 9 artiklassa on luettelo pakollisesti elintarviketiedoista, kuten vähimmäissäilyvyysajasta tai viimeisestä käyttöajankohdasta.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1337/2013 artikla 3 mukaan elintarvikealan toimijoilla on oltava tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmä. Asetuksen 5 artiklan mukaan lihan etiketissä tulee olla jäsenvaltio tai kolmas maa, jossa eläin on kasvatettu sekä teurastettu ja erän koodi, jolla yksilöidään toimitettava tai myytävä liha kuluttajalle.

Elintarvikelain 14 §:n mukaan elintarvikkeista, elintarviketuotantoon käytettävistä eläimistä ja elintarvikekontaktimateriaaleista on ilmoitettava vastaanottajalle elintarvikesäännöksissä edellytetyt jäljitettävyystiedot.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002 artiklan 18 mukaan

1. Kaikissa tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheissa on huolehdittava siitä, että on mahdollista jäljittää elintarvikkeet, rehut, elintarviketuotantoon käytettävät eläimet ja muut mahdolliset aineet, jotka on tarkoitettu tai joiden voidaan olettaa tulevan lisätyksi elintarvikkeeseen tai rehuun.

2. Elintarvike- ja rehualan toimijoiden on voitava tunnistaa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on toimittanut niille elintarvikkeen, rehun, elintarviketuotantoon käytettävän eläimen tai sellaisen aineen, joka on tarkoitettu tai jonka voidaan olettaa tulevan lisätyksi elintarvikkeeseen tai rehuun. Tätä varten toimijoilla on oltava käytössä tähän tarkoitetut järjestelmät ja menettelyt, joiden avulla toimivaltaiset viranomaiset saavat nämä tiedot pyynnöstä käyttöönsä.

3. Elintarvike- ja rehualan toimijoilla on oltava käytössä sellaiset järjestelmät ja menettelyt, joiden avulla ne voivat tunnistaa muut yritykset, joille niiden tuotteita on toimitettu. Nämä tiedot on annettava pyynnöstä toimivaltaisille viranomaisille.

4. Markkinoille saatetuissa tai todennäköisesti markkinoille saatettavissa elintarvikkeissa ja rehuissa on niiden jäljitettävyyden helpottamiseksi

28.03.2024

oltava riittävät ja asianmukaiset pakkausmerkinnät tai tunnistetiedot tarkempiin säännöksiin sisältyvien asiaa koskevien vaatimusten mukaisesti.)

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 852/2004 liite II luvun I mukaan tiloissa on oltava riittävä määrä asianmukaisesti sijoitettuja ja käsienpesuun tarkoitettuja pesualtaita. Käsienpesualtaissa on oltava kylmä ja kuuma juokseva vesi sekä käsienpesuun ja hygieeniseen kuivaamiseen tarvittavat aineet. Luvun II mukaan elintarvikkeiden käsittelyssä käytettävät tilat on suunniteltava ja sijoitettava niin, että niissä voidaan noudattaa hyvää elintarvikehygieniakäytäntöä ja ehkäistä saastuminen eri toimien välillä ja niiden aikana.

Tuotteiden määräysten vastaisuutta ei voida poistaa, koska pakatuista lihatuotteista puuttuvat kaikki pakkausmerkinnät. Lihan alkuperästä, säilyvyysajasta ja turvallisuudesta ei voida olla varmoja. Toimija kertoi myös, että lihat on pakattu myymälässä, ja jäädytetty pakkaamisen jälkeen. Myymälässä ei ole soveltuvaa tilaa lihan pakkaamiseen, ja siitä syystä hyvän elintarvikehygieniakäytäntöjen noudattaminen ei ole mahdollista. Toimija on myös vastineessaan myöntänyt, että lihat on pakattu tilassa, jossa ei ole asianmukaista vesipistettä.

Toimijan vastineessa kertoma hyväntekeväisyyskäyttö ei ole tullut esille tarkastuksella eikä sitä oteta huomioon päätöksessä. Toimijan ehdotus lihan myymisestä lemmikkieläinruokana ei ole mahdollista, koska lihojen jäljitettävyydestä ei voida varmistua.

Elintarvikkeista annetut tiedot ja elintarviketoiminta ovat edellä kerrotulla tavalla sellaisia, että niistä voi aiheutua vakavaa vaaraa ihmisten terveydelle. Elintarvikesäännösten vastaisuutta ja niistä mahdollisesti aiheutuvaa vaaraa ei voida määräyksillä poistaa, joten elintarvikkeiden kaupanpito ja muu luovutus on kiellettävä.

Koska kiellon kohteena olevia elintarvikkeita ei voi muuttaa elintarvikemääräysten mukaiseksi, ne on määrättävä hävitettäväksi tai käytettäväksi muuhun tarkoitukseen kuin elintarvikkeena.

Sovellettavat oikeusohjeet

Elintarvikelaki (297/2021) 1, 6, 14, 56, 59, 64, 75, 78 §

Hallintolaki (434/2003) 34, 36 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus EY N:o 1069/2009

muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveys säännöistä (sivutuoteasetus)

28.03.2024

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä (EY) N:o 178/2002, 18 artikla

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1169/2011 elintarviketietojen antamisesta kuluttajille, 7, 8 ja 9 artikla

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004 elintarvikehygieniasta, liite II, luku I ja II

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1337/2013, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1169/2011 soveltamissäännöistä tuoreen, jäädytetyn tai jäädytetyn sianlihan, lampaan- tai vuohenlihan ja siipikarjan lihan alkuperämaan tai lähtöpaikan ilmoittamisen osalta, 3 ja 5 artikla

Toimivaltaperuste

Kaupunkiympäristön ympäristö- ja lupajaosto on elintarvikelain (297/2021) 27 §:n mukainen kunnan valvontaviranomainen. Ympäristö- ja lupajaosto on siirtänyt päätäntävaltaansa edelleen elintarviketurvallisuusyksikön päällikölle.

Voimassaoloaika

Päätös on voimassa toistaiseksi

Mahdolliset jatkotoimenpiteet asiassa

Elintarviketurvallisuusyksikön päällikkö toteaa, että ellei Eastern Foods Helsinki Oy ole ilmoittanut 17.4.2024 mennessä, mihin toimenpiteisiin aikoo asiassa ryhtyä, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto voi päättää toimenpiteistä ja määrätä ne teetettäväksi toimijan kustannuksella. Tällöin toimenpiteet teetetään siten, että toimijan taloudellinen menetys jää mahdollisimman pieneksi.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje on liitteenä.

Tiedoksiantotapa

Pöytäkirjanote toimitetaan haastetiedoksiantona Eastern Foods Helsinki Oy:lle.

Lisätiedot

Janina Lehtimäki, vs. elintarviketarkastaja, puhelin: 09 310 52489
janina.lehtimaki(a)hel.fi

28.03.2024

Liitteet

- 1 Tarkastuskertomus 26.2.2024
- 2 Viranhaltijan antama väliaikainen kieltopäätös, sivu 1, 26.2.2024,
- 3 Viranhaltijan antama väliaikainen kieltopäätös, sivu 2, 26.2.2024
- 4 Eastern Foods Helsinki Oy Kuuleminen elintarvikelain 56 ja 59 §n mukaisesta päätöksestä
- 5 Vastine 25.3.2024

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus, elintarvikelain mukainen viranhaltijan päätös

Otteet**Ote**Eastern Foods Helsinki
Oy**Otteen liitteet**Oikaisuvaatimus, elintarvikelain mukainen
viranhaltijan päätös**Tiedoksi**

Elintarviketurvallisuusyksikkö

28.03.2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 14 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Viranomaisen saa lisäksi vaatia oikaisua, jos muutoksenhakuoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä päätöksestä katsotaan asianomaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä,

28.03.2024

joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto.

Ympäristö- ja lupajaoston asiointiosoite on seuraava:

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytähän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: Helsingin kaupungin kirjaamo
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Helsingin kaupunki

Kaupunkiympäristön toimiala
Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus
Ympäristöpalvelut
Elintarviketurvallisuusyksikkö
Yksikön päällikkö

Pöytäkirja

10 (11)

28.03.2024

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä.
Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite

PL 58235
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Y-tunnus

0201256-6

Helsingin kaupunki

Kaupunkiympäristön toimiala
Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus
Ympäristöpalvelut
Elintarviketurvallisuusyksikkö
Yksikön päällikkö

Pöytäkirja

11 (11)

28.03.2024

Riikka Åberg
yksikön päällikkö

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 28.03.2024.